

राष्ट्रिय एकता दल: प्रतिज्ञापत्र

चुनाव

चिन्हः

हर आँगनमा पवित्रता, हर घरमा राष्ट्रियता !

राष्ट्रिय एकता दल

(नेपालको माटो, नेपालको विचार)

आदरणीय आमाबुवा, दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरू,

नेपाल केवल भूगोलको टुक्रा मात्र होइन, यो एक जीवित सभ्यता हो। ऋषिमुनिहरूको तपस्या, वीर पुराहरूको बलिदान र विविधतायुक्त संस्कृतिको जगमा यो राष्ट्र उभिएको छ। तर आज, ऐतिहासिक गौरव र वर्तमान संकटको बीचमा ठूलो खाडल छ। युवा पलायन, परनिर्भर अर्थतन्त्र र सांस्कृतिक अतिक्रमणले देशको अस्तित्वमाथि प्रश्नचिन्ह खडा गरेको छ।

- हामी विश्वास गर्छौं— "जरा काटिएको रुखमा जति पानी हाले पनि फल्दैन ।" त्यसैले, हामी देशको जरा (संस्कृति) जोगाउँदै आधुनिकताको आकाश छुने संकल्प लिएर आएका छौं ।
- हाम्रो मूल सिद्धान्तः "संघीय हिन्दु गणतन्त्र"। यो एक यस्तो राज्य व्यवस्था हो जहाँ शासन प्रणाली पूर्ण लोकतान्त्रिक र समावेशी हुनेछ, तर राष्ट्रको पहिचान 'वैदिक सनातन धर्म' सापेक्ष हुनेछ।
- वैचारिक आधारः 'सांस्कृतिक राष्ट्रवाद' र 'एकात्म मानववाद'। हामी राष्ट्रलाई भूगोल मात्र नभई एक 'सांस्कृतिक चेतना' मान्छौं र व्यक्ति, समाज, राष्ट्र, प्रकृतिलाई एकीकृत रूपमा विकास गर्न चाहन्छौं।

२. शासकीय स्वरूप (Governance Model)

हामी निरंकुशता र अस्थिरता दुवैको अन्त्य चाहन्छौं।

- संसदीय सर्वोच्चताः 'चेक एण्ड ब्यालेन्स' (Check and Balance) कायम राख्न हामी संसदप्रति उत्तरदायी प्रधानमन्त्री सहितको सुधारिएको संसदीय व्यवस्था को पक्षमा छौं। निरंकुशता रोक्न र सामूहिक नेतृत्व स्थापित गर्न यो अनिवार्य छ।
- सहकारी संघीयता (Cooperative Federalism): केन्द्र र प्रदेश बिच द्वन्द्व होइन, सहकार्य हुनेछ। प्रदेशलाई केवल राजनीतिक भर्तीकेन्द्र होइन, 'प्रशासनिक र विकासको एकाइ' को रूपमा साधन-स्रोत सम्पन्न बनाइनेछ।
- मिश्रित निर्वाचन प्रणाली:
  - ▶ प्रत्यक्षः भूगोलको विकास र प्रत्यक्ष जवाफदेहिताका लागि।
  - ▶ समानुपातिकः दलित, महिला, जनजाति, मधेसी, थारु र सीमान्तकृत वर्गको संसदमा सुनिश्चित उपस्थितिका लागि। हाम्रो नारा छ— "राज्यको मूलधारमा सबैको अनुहार।"
  - ▶ स्थानीय निर्वाचन दल बिहीन हुने ।

३. सुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रण (Rule of Law)

- **शक्तिशाली लोकपाल:** अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगलाई राजनीतिक हस्तक्षेप मुक्त बनाई, आफ्नै प्रहरी र अभियोजन अधिकार सहितको 'शक्तिशाली लोकपाल' को अभ्यास गरिनेछ।
- **सम्पत्ति छानबिन:** मल्लिक आयोगको छानवीनमा परेका व्यक्तिहरूदेखी २०४६ साल यता सार्वजनिक पद धारण गरेका सबै उच्च पदस्थ व्यक्तिहरूको सम्पत्ति छानबिन गर्न एक उच्चस्तरीय न्यायिक आयोग गठन गरिनेछ।
- **ई-गभर्नेन्स (Faceless Service):** सरकारी सेवालाई 'फेसलेस' (Faceless) बनाइनेछ। सेवाग्राही र कर्मचारीको भेट नहुने गरी पूर्ण डिजिटल प्रणाली लागू गरिनेछ, जसले टेबल मुनिको लेनदेन अन्त्य गर्नेछ।

४. शिक्षा नीति: "संस्कार र सीप"

- **नैतिक र प्राविधिक शिक्षा:** बाल्यकालमै चरित्र निर्माण गर्न प्राथमिक तहमा 'नैतिक शिक्षा र योग' तथा रोजगारका लागि माध्यमिक तहमा अनिवार्य व्यावसायिक सीप (Coding, Agriculture, Mechanics) लागू गरिनेछ।
- **विश्वविद्यालय सुधार:** विश्वविद्यालयहरूलाई दलीय राजनीति मुक्त बनाई 'सेन्टर फर एक्सिलेन्स' (Center for Excellence) को रूपमा विकास गरिनेछ।
- **अनुसन्धान (Research):** उच्च शिक्षामा 'इनोभेसन' र 'रिसर्च' का लागि कुल बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याई राष्ट्रिय अनुसन्धान कोष स्थापना गरिनेछ।
- **मजहवी शिक्षामाथि प्रतिबन्ध:** कट्टरता र असहिष्णुता फैलाउने मजहवी शिक्षामा प्रतिबन्ध लगाई सबैलाई समान शिक्षाको नीति लागू गरिने ।

५. स्वास्थ्य नीति: "निरोगी नेपाल"

- **एकीकृत चिकित्सा:** एलोपेथीसँगै आयुर्वेद, होमियोप्याथी र प्राकृतिक चिकित्सालाई सरकारी अस्पतालमा एकैसाथ (Integrated OPD) लागू गरिनेछ।
- **बीमा र पहुँच:** शतप्रतिशत नागरिकलाई स्वास्थ्य बीमामा आबद्ध गरिनेछ। क्यान्सर, मिर्गौला, मुटु जस्ता जटिल रोगको उपचारमा राज्यले पूर्ण दायित्व लिनेछ।

६. समावेशिता र सामाजिक सुरक्षा

- **मधेसी र आदिवासी जनजाति:** मधेसको स्वाभिमान र आदिवासी जनजातिको सांस्कृतिक पहिचानको उच्च सम्मान गरिनेछ। राज्यका हरेक निकायमा उनीहरूको जनसंख्याको आधारमा समानुपातिक प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरिनेछ।
- **महिला:** राज्य संयन्त्रमा ५०% महिला सहभागिताको ग्यारेन्टी। गृहिणीहरूको श्रमको सम्मान स्वरूप 'गृहिणी भत्ता' वा विशेष सामाजिक सुरक्षा प्याकेज ल्याइनेछ।
- **दलित र सीमान्तकृत:** भूमिहीन दलितहरूलाई जमिन र आवासको ग्यारेन्टी। जातीय विभेद विरुद्ध 'शून्य सहनशीलता' (Zero Tolerance) को नीति लिइनेछ।
- **ज्येष्ठ नागरिक:** 'आश्रम होइन, आफ्नै घर' नीति अन्तर्गत घरमै स्वास्थ्य परीक्षण र सम्मानित भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ।

७. कृषि र भूमि व्यवस्था

- **चकलाबन्दी खेती:** टुक्रिएको जमिनलाई एकीकृत गरी आधुनिक, यान्त्रिक र सामूहिक खेती (Collective/Cooperative Farming) लाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- **बजार ग्यारेन्टी:** "किसानको पसिनाको मूल्य सरकारले तोक्छ।" उत्पादनको न्यूनतम समर्थन

मूल्य (MSP) तोकती नबिकेको उपज सरकारले किन्ने ग्यारेन्टी गर्नेछ।

- **सिँचाइ:** 'नदी जडान' (River Linking) परियोजना मार्फत तराई र पहाडका टारहरूमा वर्षेभरि सिँचाइ सुविधा पुर्याइनेछ।

८. उद्योग, वाणिज्य र रोजगारी

- **स्वदेशी उद्योग:** नेपालमै पाइने कच्चा पदार्थ (जस्तै: सिमेन्ट, जडीबुटी, जुता, गार्मेन्ट) मा आधारित उद्योगलाई पहिलो ५ वर्ष पूर्ण कर छुट दिइनेछ।
- **स्टार्टअप क्रान्ति:** युवा उद्यमीलाई 'प्रमाणपत्र धितो राखेर' सहूलियत ऋण र सातै प्रदेशमा 'बिजनेस इन्क्युबेटर' सेन्टरहरू स्थापना गरिनेछ।
- **रेमिट्यान्सको सदुपयोग:** वैदेशिक रोजगारबाट आएको पैसालाई उत्पादनमूलक क्षेत्र (जलविद्युत/पर्यटन) मा लगाउन आकर्षक ब्याजसहितको 'रेमिट्यान्स बन्ड' जारी गरिनेछ।

९. जलस्रोत र ऊर्जा

- १० वर्षमा १५,००० मेगावाट बिजुली उत्पादनको लक्ष्य।
- पेट्रोलियम आयात प्रतिस्थापन गर्न विद्युतीय सवारी (EV) र इन्डक्सन चुलोमा भारी अनुदान र कर छुट।
- **'नेपालको पानी, जनताको लगानी':** जलविद्युत आयोजनाहरूमा सर्वसाधारणको शेयर (Public IPO मोडल) सुनिश्चित गरिनेछ।

१०. यातायात र पूर्वाधार

- **कनेक्टिभिटी:** पूर्व-पश्चिम रेलमार्ग र काठमाडौँ-तराई द्रुत मार्ग (Fast Track) को शीघ्र निर्माण।
- हुलाकी राजमार्ग र मध्यपहाडी लोकमार्गको स्तरोन्नति। दुर्गम पहाडी जिल्लाहरूमा दुरी छोट्याउन सुरुङ मार्ग (Tunnel Highway) निर्माणमा प्राथमिकता।

११. विज्ञान, प्रविधि र आईटी (IT)

- **डिजिटल नोम्याड भिसा (Digital Nomad Visa):** विश्वका आईटी विज्ञहरूलाई नेपालका पर्यटकीय स्थलमा बसेर काम गर्न आकर्षित गर्ने विशेष भिसा नीति।
- **डाटा सेन्टर:** नेपालको चिसो हावापानीको लाभ उठाउँदै नेपाललाई दक्षिण एसियाको 'ग्रीन क्लाउड डाटा सेन्टर हब' बनाउने।
- सरकारी कामकाजमा चुस्तता ल्याउन र भ्रष्टाचार रोक्न आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (AI) को प्रयोग।

१२. वातावरण र जलवायु न्याय

- **हरित नेपाल:** वन क्षेत्र ४५% कायम राख्दै विश्व बजारमा 'कार्बन ट्रेड' मार्फत विदेशी मुद्रा आर्जन गरिनेछ।
- **नदी संरक्षण:** बागमती, विष्णुमती लगायतका नदीहरूलाई ढलमुक्त गरी सांस्कृतिक र वातावरणीय रूपमा स्वच्छ बनाइनेछ।
- **जलवायु अनुकूलन:** हिमाल पग्लने समस्याबारे विश्व मञ्चमा नेपालले नेतृत्वदायी भूमिका खेल्दै 'जलवायु क्षतिपूर्ति' (Climate Justice) को माग गर्नेछ।

१३. राष्ट्रिय सुरक्षा र सीमा व्यवस्थापन

- **अवैध आप्रवासन नियन्त्रण:** खुला सिमानाको वैज्ञानिक व्यवस्थापन गरिनेछ। रोहिंग्या (Rohingya) लगायत अन्य अवैध आप्रवासीहरूको घुसपैठ रोक्न सीमामा कडा निगरानी र 'शून्य सहनशीलता' को नीति लिइनेछ। राष्ट्रिय सुरक्षामा आँच आउने कुनै पनि गतिविधि सह्य हुनेछैन।
- **सैन्य आधुनिकीकरण:** नेपाली सेनालाई विपद् व्यवस्थापन, विकास निर्माण र राष्ट्रिय सुरक्षाका लागि आधुनिक प्रविधि र युद्धकलामा सक्षम बनाइनेछ।

- **धार्मिक स्वतन्त्रता:** हिन्दू, बौद्ध, किरात, जैन, शिख तथा नेपालको मौलिक चाडपर्वमाथि हुने आक्रमणलाई आतंकी घटना सरह मानी राष्ट्रिय सुरक्षा नीति बनाइने

१४. परराष्ट्र नीति

- **पञ्चशील र असंलग्नता:** नेपाल कुनै पनि सैन्य गठबन्धन (**Military Alliance**) मा सहभागी हुनेछैन। हाम्रा लागि राष्ट्रहित सर्वोपरि छ।
- **समान सम्बन्ध:** छिमेकी देशहरूसँग समानता र राष्ट्रिय हितका आधारमा सम्बन्ध राखिनेछ। देशलाई ऋणको पासोमा पार्ने बीआरआई (**BRI**) लगायत राष्ट्रहित विपरीतका सम्झौताहरू खारेज वा पुनरावलोकन गरिनेछ।
- **डायस्पोरा :** विदेशमा रहेका नेपालीको ज्ञान, सीप र पुँजीलाई राष्ट्र निर्माणमा जोड्न विशेष नीति ल्याइनेछ। प्रवासमा रहेका नेपालीलाई समानुपातिक प्रणालीमा मतदानको अधिकार (**i-Voting**) सुनिश्चित गरिनेछ।

१५. धर्म र संस्कृति

- **सनातन पहिचान:** नेपाललाई 'विश्व हिन्दु तथा बौद्ध आध्यात्मिक केन्द्र' (**Spiritual Hub**) को रूपमा अन्तर्राष्ट्रिय ब्रान्डिङ गरिनेछ।
- **धार्मिक स्वतन्त्रता तर नियन्त्रित धर्मान्तरण:** सबैलाई आफ्नो धर्म मान्ने स्वतन्त्रता हुनेछ, तर लोभ, लालच वा भ्रममा पारी गरिने धर्मान्तरणलाई दण्डनीय अपराध मानिनेछ। घर घरमा अनियन्त्रित तवरले बाईबलको वितरण, सोक्षा साक्षा नेपालीलाई चंगाई सभाको नाममा रोग निको पार्ने अंधविश्वासको खेती र धर्मपरिवर्तनलाई मुख्य उद्देश्य बनाई खोलिएको चर्चहरूमाथि प्रतिवन्ध लगाइनेछ ।
- **गौवंश संरक्षण:** राष्ट्रिय जनावर गाईको संरक्षण र गौशालाहरूको व्यवस्थापनमा राज्यले लगानी गर्नेछ।
- **भाषा र कला:** नेपालका सबै मातृभाषाहरूको संरक्षण, अभिलेखीकरण र विकास गरिनेछ।
- **आदरणीय मतदाताहरू,**
- राष्ट्रिय एकता दल अन्य दलभन्दा यस अर्थमा फरक छ कि हामी केवल 'विकास' (सडक, पुल) मात्र होइन, 'मूल्यमान्यता सहितको विकास' (**Value-based Development**) चाहन्छौं।
- हाम्रो प्रतिबद्धता स्पष्ट छ:
  १. संघीयतालाई बलियो र जनमुखी बनाउने।
  २. सबै जातजाति र समुदायलाई राज्यको मूलधारमा समेट्ने।
  ३. एउटा बलियो, स्वाभिमानी र समृद्ध संघीय हिन्दु गणतन्त्र निर्माण गर्ने।

आउनुहोस्, देश जोगाउने यो महाअभियानमा हातेमालो गरौं।
यसपटकको भोट — स्वाभिमान र समृद्धिलाई !
यसपटकको छाप — तुलसीको मोठलाई !

राष्ट्रिय एकता दल
केन्द्रीय कार्यालय, काठमाडौं
नेपाल आमाको जय ! जय हिन्दुराष्ट्र !